

Музичка школа

“Др Милоје Милојевић” - Крагујевац

Критеријуми оцењивања

Одсеци:

Соло певање

Српско традиционално певање

Садржај

ОСНОВНА МУЗИЧКА ШКОЛА	3
ПРЕДМЕТ: СОЛО ПЕВАЊЕ.....	3
Формативно и сумативно оцењивање – омш.....	4
Формативно оцењивање.....	4
Сумативно оцењивање.....	5
Критеријуми оцењивања.....	6
ПРЕДМЕТ: СРПСКО ТРАДИЦИОНАЛНО ПЕВАЊЕ.....	11
СРЕДЊА МУЗИЧКА ШКОЛА.....	13
ПРЕДМЕТ: СОЛО ПЕВАЊЕ.....	13
Формативно оцењивање.....	13
Сумативно оцењивање.....	13
Критеријуми оцењивања.....	16
ПРЕДМЕТ: ЧИТАЊЕ СА ЛИСТА.....	21
Критеријуми оцењивања.....	22

ОСНОВНА МУЗИЧКА ШКОЛА

ПРЕДМЕТ: СОЛО ПЕВАЊЕ

Предмет СОЛО ПЕВАЊЕ има веома важну улогу у музичком образовању, јер обликује певача како у техничком, тако и у уметничком смислу. Кроз учење долази се до:

- * Развијања гласовних способности ученика и правилне вокалне технике
- * Стицања интерпретативних вештина – способност да се пренесе емоција и уметнички израз
- * Упознавања са музичком традицијом и различитим стилским епохама (барок, класицизам, романтизам, модерна музика, духовна музика итд.)
- * Развијања музичке писмености (читање нота, разумевање ритма, динамике, агогике..)
- * Изградње сценске сигурности и умећа наступања пред публиком
- * Подстицања самосталности у раду и уметничког сазревања

Циљеви којима се у настави тежи:

1. Технички циљеви

- * Правилно дисање и подршка гласа
- * Постизање чистог тона, интонације и дикције
- * Развијање распона и боје гласа

2. Уметнички циљеви

- * Разумевање и интерпретација текста и музике
- * Стварање личног уметничког израза
- * Овладавање различитим музичким стиливима

3. Васпитни циљеви

- * Неговање дисциплине и истрајности
- * Развијање естетског укуса
- * Јачање самопоуздања и комуникације са публиком

Формативно и сумативно оцењивање – омш

У савременој педагошкој пракси, оцењивање се посматра као интегрални део процеса учења, а не само као његова завршна фаза. У контексту музичког образовања, посебно у индивидуалној настави као што је соло певање, ова два облика оцењивања – формативно и сумативно – имају кључне и комплементарне улоге у развоју ученика. Њихова сврха, циљеви и исходи разликују се у зависности од узраста и нивоа образовања ученика.

У основној музичкој школи, фокус је на постављању темеља вокалне технике, развијању музикалности и подстицању љубави према музици. Оцењивање је примарно усмерено на процес и подршку.

Формативно оцењивање

Формативно оцењивање је континуирани, неформални процес који се одвија током сваког часа. Оно представља "оцењивање за учење".

- **Сврха:** Праћење напретка ученика у реалном времену и пружање тренутне повратне информације. Сврха није да се додели бројчана оцена, већ да се идентификују јаке стране и области које захтевају додатни рад.
- **Циљ:**
  - * **Корекција технике:** Усмеравање ученика ка правилном дисању, поставци тона, интонацији и артикулацији.
  - * **Развијање свести:** Помоћи ученику да препозна и осветли сопствене вокалне могућности и изазове.
  - * **Мотивација:** Охрабривање ученика кроз похвале за уложени труд и мале помаке, чиме се гради самопоуздање.
- **Шта се постиже:** Кроз формативно оцењивање, наставник и ученик постају партнери у процесу учења. Ученик се учи саморефлексији и развија унутрашњу мотивацију. Постиге се континуирани и постепени развој вокалних вештина без притиска коначне оцене, што је кључно за младе певаче чији се глас још развија.
- **Како се спроводи:**
  - * Наставник прати како ученик савладава нове задатке
  - * Указује на вокално-техничке недостатке, као и грешке у ритму, дикцији, фразирању
  - * Бодри ученика у развијању музичке писмености, интерпретацији и савладавању проблема
  - * Бележи континуирани напредак (колико се ученик ослања на нотни текст, колико брзо савладава програмски садржај и развија своје вокално-техничке способности)

- **Оцењује се:**

- * Редовност и залагање на часу
- * Напредак у техници дисања, интонације, импостације, дикције
- * Спремност да се коригују грешке
- * Разумевање музичког текста и интерпретације
- * Учешће на интерним часовима, мањим и већим јавним наступима
- * Најчешће се корисни описна оцена (коментар наставника, сугестије, похвале, указивање на простор за побољшање) или мања бројчана оцена која не улази одмах у завршну оцену.

Сумативно оцењивање

Сумативно оцењивање се обично спроводи на крају одређеног периода (тримесечје, полугодиште, школска година) и представља "оцењивање наученог".

- **Сврха:** Да се сумира и вреднује ниво постигнућа ученика у односу на предвиђене исходе и стандарде дефинисане планом и програмом.
- **Циљ:**
  - * **Процена усвојености:** Утврдити у којој мери је ученик савладао задати програм (нпр. соло песме, лествице, техничке вежбе).
  - * **Објективно вредновање:** Доделити бројчану оцену која одражава укупан ниво техничке спремности, музичке интерпретације и сценског наступа.
  - * **Информисање:** Пружити јасну слику о постигнућима ученика родитељима и администрацији школе.
- **Шта се постиже:** Сумативним оцењивањем се добија формална потврда о нивоу знања и вештина ученика. Ово оцењивање поставља основу за даље планирање (прелазак у наредни разред, одабир програма) и учи ученике како да се припреме за јавни наступ и носе са тремом. Типични облици су годишњи испит, јавни час или наступ на концерту школе.
- **Оцењује се:**
  - * Техничка спремност (интонација, ритам, техника..)
  - * Квалитет интерпретације (изражајност, стил, музикалност)
  - * Сценски наступ и сигурност
  - * Репертоар који је савладан (број и тежина композиција)
- * Провере: интерни час, јавни час, концерт, такмичење, испит.
- * Оцена је бројчана (од 1 до 5) и уписује се у дневник, **уз образложење и савет/препоруку за даљи рад.**

Критеријуми оцењивања

Критеријуми су усмерени на процену индивидуалног напредовања, развој основних вокалних и музичких компетенција, мотивисаност, однос према раду и педагошку зрелост у оквиру узраста. Потпуно самосталност подразумева реалан ниво за школски узраст, уз подршку наставника.

Елементи оцењивања	Критеријуми
Оцена одличан (5)	
А. Техника, интонација и ритам	Интонација стабилна у већем делу теситуре; ритам тачан; удах планиран; прелази чисти без прекида извођења.
Б. Музикалност (фразирање, динамика, стилске карактеристике)	Јасне фразе са логичним луковима; динамика разноврсна и контролисана; основне стилске норме препознатљиве.
В. Дикција и текст (јасноћа и прецизност/тачност изговора, акценти)	Јасан изговор; правилни акценти; без текстуалних грешака (или ситне, без ремећења).
Г. Сценски израз и сарадња са корепетитором/инструмент.	Зрела сценска присутност; сигуран улаз/знак; активно слушање и усаглашавање темпа/пауза/каденци са корепетитором.
Д. Радне навике и континуитет (редовно вежбање, припрема, примена препорука)	Конзистентна припрема; самосталан рад видљив у напредовању; препоруке имплементира од часа до часа; евиденција (снимци/дневник) уредна. Ученик показује значајан напредак у односу на почетно стање. Ученик је усвојио и примењује основне вокалне технике (дисање, дикција, интонација) у складу са узрастом и програмом. Самостално или уз минималну подршку наставника изводи програм напамет. Наступа са сигурношћу, музикалношћу и изражајношћу која одговара развојном добу. Показује ангажовање, редовност, истрајност и активно учествује на часовима и наступима. Примењује добијене педагошке савете и отворено учи из повратних информација.

Оцена врло добар (4)

А. Техника, интонација и ритам	Углавном стабилно; ситне осцилације на висинама/пасажима; без застајкивања.
Б. Музикалност (фразирање, динамика, стилске карактеристике)	Добар осећај за динамику; повремено недовољно истакнуте кулминације; стил углавном јасан.
В. Дикција и текст (јасноћа и прецизност/тачност изговора, акценти)	Разумљиво са мањим артикулационим пропустима; текст углавном тачан.
Г. Сценски израз и сарадња са корепетитором/инструмент. (улаз/наклон, контакт са публиком, координација са инструментом)	Уверљив наступ; мање сценске/координационе несигурности.
Д. Радне навике и континуитет (редовно вежбање, припрема, примена препорука)	Добра припрема; мања кашњења; препоруке углавном примењене. Ученик напредује и показује усвајање већине програмских захтева. Вокалне технике су развијене, мада је повремено потребна подршка наставника за одређене елементе (интонација, ритам, артикулација). Програм изводи углавном напамет и са сигурношћу, али уз ситне несигурности. Ангажовање и редовност су на добром нивоу, мада постоје периоди слабије мотивације. Примењује савете и напредује уз вођење наставника.

Оцена добар (3)

А. Техника, интонација и ритам	Повремене осцилације висине и ритма; потребне корекције даха/легата; могуће кратко застајкивање.
Б. Музикалност (фразирање, динамика, стилске карактеристике)	Динамика претежно равна; фразе кратке или „исецкане“; стилски језик недовољно јасан.
В. Дикција и текст (јасноћа и	Нејасни поједини слогови/сугласници; 1-2 грешке у тексту.

прецизност/тачност изговора, акценти)	
Г. Сценски израз и сарадња са корепетитором/инструмент. (улаз/наклон, контакт са публиком, координација са инструментом)	Ограничен сценски контакт; повремена неусклађеност.
Д. Радне навике и континуитет (редовно вежбање, припрема, примена препорука)	Непостојан рад; напредак спорији; препоруке делимично спроведене. Основне вештине су усвојене, али се јављају чешће несигурности у техници, интонацији или ритму. Ученица/к наступа уз подршку и охрабрење наставника; програм није увек сигуран или изведен напамет. Показује напредак, али је он спорији и потребно је више времена за усвајање захтева. Периоди слабијег ангажовања, али се одзив на педагошку подршку ипак примећује.

Оцена довољан (2)

А. Техника, интонација и ритам	Учестале интонативне грешке ритмичке нестабилности; извођење одрживо само уз већу подршку наставника/клавира.
Б. Музикалност (фразирање, динамика, стилске карактеристике)	Недостаје контрола динамике и фразирања; музички ток се распада.
В. Дикција и текст (јасноћа и прецизност/тачност изговора, акценти)	Текст претежно неразумљив; чешће грешке и губљење речи.
Г. Сценски израз и сарадња са корепетитором/инструмент. (улаз/наклон, контакт са публиком, координација са инструментом)	Слаб сценски израз; често мимоилажење са пратњом.

Д. Радне навике и континуитет (редовно вежбање, припрема, примена препорука)	Рад недовољан; потребна стална мотивација и надзор. Минималан напредак у односу на почетно стање. Основне вештине примењује само уз сталну подршку наставника. Програм није савладан у целини, наступи су несигурни или изостанку ангажовања. Потребно је додатно охрабрење, мотивација и више рада на основним елементима.
--	---

Оцена недовољан (1)

А. Техника, интонација и ритам	Не може да изведе композицију у целини.
Б. Музикалност (фразирање, динамика, стилске карактеристике)	Одсуство музичког обликовања.
В. Дикција и текст (јасноћа и прецизност/тачност изговора, акценти)	Текст се не прати/не препознаје.
Г. Сценски израз и сарадња са корепетитором/инструмент. (улаз/наклон, контакт са публиком, координација са инструментом)	Наступ нефункционалан/прекинут
Д. Радне навике и континуитет (редовно вежбање, припрема, примена препорука)	Одсуство припреме и континуитета. Ученица/к није показала/о напредак у односу на почетно стање, упркос свим предузетим педагошким мерама и додатној подршци. Основне вокалне и музичке вештине нису усвојене ни уз стално вођење наставника. Не учествује у настави, одбија сарадњу, не долази на часове, не наступа. Изостаје мотивација и рад, не испуњава задатке и не реагује на педагошку подршку.

Напомена: Оцена недовољан (1) представља крајњу меру која се примењује тек након што су исцрпљене све педагошке стратегије подршке, индивидуализације и додатног рада. Уколико ученик ни уз интензивну помоћ и подршку не показује напредак у усвајању основних вештина, неопходно је у сарадњи са родитељима/старатељима размотрити смисленост даљег похађања музичке школе.

Дуготрајно „заглављивање“ у настави која није у складу са потенцијалима и интересовањем детета може изазвати фрустрацију, губитак самопоуздања и осећај неуспеха. Одговорност је наставника и школе да у таквој ситуацији благовремено саветују проналажење других области (спорт, фолклор, групно музицирање, друга уметност...) у којима дете може остварити задовољство, успех и лични развој.

ПРЕДМЕТ: СРПСКО ТРАДИЦИОНАЛНО ПЕВАЊЕ

Основна музичка школа

Критеријуми су усмерени на процену индивидуалног напредовања, развој основних вокалних и музичких компетенција, мотивисаност, однос према раду и педагошку зрелост у оквиру узраста. Потпуно самосталност подразумева реалан ниво за школски узраст, уз нормалну подршку наставника.

Оцена	Критеријум
Одличан (5)	<p>Ученик показује значајан напредак у односу на почетно стање. Ученик је усвојио и примењује основне вокалне технике (дисање, дикција, интонација) у складу са узрастом и програмом. Самостално или уз минималну подршку наставника изводи програм напамет.</p> <p>Именује одређене типове певања и њихове карактеристике</p> <p>Разликује традиционално од стилизованог певања</p> <p>Наступа са сигурношћу, музикалношћу и изражајношћу која одговара развојном добу.</p> <p>Показује ангажовање, редовност, истрајност и активно учествује на часовима и наступима.</p> <p>Примењује добијене педагошке савете и отворено учи из повратних информација.</p>
Врло добар (4)	<p>Ученик напредује и показује усвајање већине програмских захтева.</p> <p>Вокалне технике су развијене, мада је повремено потребна подршка наставника за одређене елементе (интонација, ритам, артикулација).</p> <p>Програм изводи углавном напамет и са сигурношћу, али уз ситне несигурности.</p> <p>Углавном познаје одређене типове певања и њихове карактеристике</p> <p>Углавном азликује традиционално од стилизованог певања</p> <p>Ангажовање и редовност су на добром нивоу, мада постоје периоди слабије мотивације.</p> <p>Примењује савете и напредује уз вођење наставника.</p>

<p>3 – Дobar</p>	<p>Основне вештине су усвојене, али се јављају чешће несигурности у техници, интонацији или ритму. Ученица/к наступа уз подршку и охрабрење наставника; програм није увек сигуран или изведен напамет. Показује напредак, али је он спорији и потребно је више времена за усвајање захтева. Именује одређене типове певања и њихове карактеристике уз потешкоће Разликује традиционално од стилизованог певања уз несигурности и уз неопходну помоћ Периоди слабијег ангажовања, али се одзив на педагошку подршку ипак примећује.</p>
<p>2 – Довољан</p>	<p>Минималан напредак у односу на почетно стање. Основне вештине примењује само уз сталну подршку наставника. Програм није савладан у целини, наступи су несигурни или изостанку ангажовања. Не познаје одређене типове певања и њихове карактеристике Углавном не разликује традиционално од стилизованог певања Потребно је додатно охрабрење, мотивација и више рада на основним елементима.</p>
<p>1 – Недовољан</p>	<p>Ученица/к није показала/о напредак у односу на почетно стање, упркос свим предузетим педагошким мерама и додатној подршци. Основне вокалне и музичке вештине нису усвојене ни уз стално вођење наставника. Не учествује у настави, одбија сарадњу, не долази на часове, не наступа. Изостаје мотивација и рад, не испуњава задатке и не реагује на педагошку подршку.</p>

Педагошка напомена: Оцена недовољан (1) представља крајњу меру која се примењује тек након што су исцрпљене све педагошке стратегије подршке, индивидуализације и додатног рада. Уколико ученик ни уз интензивну помоћ и подршку не показује напредак у усвајању основних вештина, неопходно је у сарадњи са родитељима/старатељима размотрити смисленост даљег похађања музичке школе.

Дуготрајно „заглављивање“ у настави која није у складу са потенцијалима и интересовањем детета може изазвати фрустрацију, губитак самопоуздања и осећај неуспеха. Одговорност је наставника и школе да у таквој ситуацији благовремено саветују проналажење других области (спорт, фолклор, групно музицирање, друга уметност...) у којима дете може остварити задовољство, успех и лични развој.

СРЕДЊА МУЗИЧКА ШКОЛА

ПРЕДМЕТ: СОЛО ПЕВАЊЕ

У средњој музичкој школи, захтеви постају знатно комплекснији. Ученици се припремају за професионално бављење музиком или за наставак студија на музичкој академији. Оцењивање постаје ригорозније и усмереније ка професионалним стандардима.

Формативно оцењивање

Формативно оцењивање у оквиру обавезног предмета соло певање представља редовно праћење и процену напредовања у остваривању прописаних исхода, стандарда постигнућа и ангажовања ученика уз унапређивање и процену делотворности постигнућа са конкретном препоруком за даље напредовање. Евидентира се у педагошкој документацији наставника.

На основу података прикупљених формативним оцењивањем могу се извести оцене које се уносе у дневник рада у складу са критеријумима.

Иако и даље континуирано, формативно оцењивање у средњој школи добија на дубини и аналитичности.

- **Сврха:** Детаљна анализа и фино подешавање свих аспеката вокалног извођења. Фокус је на нијансама и припреми за сумативне провере.
- **Циљ:**
  - * **Усавршавање интерпретације:** Рад на стилској аутентичности, динамици, агогици и емотивном изразу у складу са захтевима композиције.
  - * **Развој критичког мишљења:** Оспособљавање ученика за самосталну анализу партитуре и сопственог извођења, како би могао самостално да решава техничке и интерпретативне проблеме.
  - * **Проширивање репертоара:** Праћење брзине и квалитета савладавања комплекснијих дела (арије, циклуси песама).
- **Шта се постиже:** Постиге се висок степен аутономије и професионализма код ученика, који постаје свестан уметник и разуме дубље слојеве музичког дела. Ученик изводи и промишља музику. Примери укључују заједничку анализу снимка са часа, дискусију о историјском контексту композиције или сугестије за фразирање.

Сумативно оцењивање

Сумативно оцењивање у средњој школи има значајну тежину и често је квалификационог карактера.

- **Сврха:** Коначна процена уметничких и техничких компетенција ученика на професионалном нивоу, у складу са стандардима потребним за упис на високошколске установе или излазак на професионалну сцену.
- **Циљ:**
  - * **Свеобухватна процена:** Вредновање целокупног наступа, укључујући вокалну технику, музикалност, стилску доследност, сценски наступ и уметнички дојам.
  - * **Стандардизација:** Упоредивање постигнућа ученика са јасно дефинисаним професионалним критеријумима.
  - * **Сертификација:** Додела дипломе и званичне оцене која потврђује одређени ниво стручне оспособљености.
- **Шта се постиже:** Овим оцењивањем се верификује спремност ученика за следећи корак у каријери. Ученик доказује да је способан да припреми и јавно изведе захтеван програм на високом уметничком нивоу. Облици су годишњи испити пред комисијом, дипломски испит (концерт), као и учешће на такмичењима која представљају специфичан облик сумативног вредновања. Основни циљ и сврха оцењивања у процесу наставе и учења ученика соло певања у средњој музичкој школи представља континуирано праћење остваривања прописаних исхода и стандарда постигнућа ученика, а за ученике са сметњама у развоју и инвалидитетом прилагођених циљева садржаја и исхода у савладавању индивидуалног образовног плана. Ученик се оцењује из обавезног предмета соло певање у складу са Законом, посебним законом и правилником о оцењивању.

Сумативно оцењивање представља вредновање постигнућа ученика на крају програмске целине или на крају полугодишта. Сумативне оцене се евидентирају у дневнику, прописаној евиденцији о образовно - васпитном раду а могу бити унете и у педагошку документацију.

Оцена је јавна и саопштава се ученику одмах по добијању, са образложењем. Оцењивање је бројчано.

Бројчане оцене могу бити прелазне и непрелазне.

Прелазне оцене су: одличан (5), врло добар (4), добар (3) и довољан (2).

Оцена недовољан (1) је непрелазна.

Бројчаном оценом изражава се:

- * степен остварености циљева и прописаних, односно прилагођених стандарда постигнућа у току савладавања програма предмета;
- * ангажовање ученика у настави;
- * Напредовање у односу на претходни период;
- * Препорука за даље напредовање ученика;

У зависности од узраста ученика приликом оцењивања процењују се и: вештине изражавања и саопштавања; разумевање, примена и вредновање научених поступака и процедура; рад са подацима; уметничко изражавање; вештине и извођење радних задатака.

Ангажовање ученика обухвата: одговоран однос према раду, постављеним задацима, активно учествовање у настави, сарадњу са другима и исказано интересовање и мотивацију за учење и напредовање.

Ученику се не може умањити оцена из предмета због односа ученика према ваннаставним активностима или непримереног понашања у школи.

Оцењује се полазећи од ученикових способности, степена спретности и умешности.

Уколико ученик нема развијене посебне способности, приликом оцењивања узима се у обзир индивидуално напредовање у односу на сопствена претходна постигнућа, могућности и ангажовање ученика у наставном процесу.

Ученик са изузетним способностима оцењује се на основу остварености циљева и прописаних стандарда постигнућа, као и на основу ангажовања.

Ученик коме је услед социјалне ускраћености, сметњи у развоју, инвалидитета, тешкоћа у учењу и других разлога потребна додатна подршка у образовању и васпитању оцењује се на основу остварености циљева и стандарда постигнућа у току савладавања индивидуалног образовног плана.

На почетку школске године процењују се претходна постигнућа ученика која су од значаја за предмет (иницијално оцењивање). Резултат иницијалног оцењивања не оцењује се и служи за планирање рада наставника и даље праћење напредовања ученика.

Ученик се оцењује најмање три пута у току полугодишта.

Ученик који је на крају другог полугодишта оцењен позитивном оценом полаже годишњи испит. На годишњем испиту комисија утврђује оцену на основу показаног знања и вештина на испиту и сагледавању развоја, напредовања и ангажовања

ученика током године. Оцена се одређује већином гласова укупног броја чланова комисије, у складу са законом. Оцена комисије је коначна.

Критеријуми су усмерени на процену развоја вокалне и музичке технике, индивидуалног напретка, ангажовања, сценског искуства и педагошке зрелости у оквиру средњошколског узраста. Самосталност подразумева способност примене препорука и преузимање одговорности у припреми програма.

Критеријуми оцењивања

Елементи оцењивања	Критеријуми
Оцена – одличан (5)	
А. Техника, интонација и ритам (стабилност висине, прецизан ритам, дисање, повезивање)	Интонација стабилна у већем делу теситуре; ритам тачан; удах планиран; прелази чисти без прекида извођеа.
Б. Музикалност и стил (фразирање, динамика, стилске карактеристике)	Јасне фразе са логичним луковима; динамика разноврсна и контролисана; основне стилске норме препознатљиве.
В. Дикција и текст (јасноћа и прецизност/тачност изговора, акценти)	Јасан изговор; правилни акценти; без текстуалних грешака (или тек ситне, без ремећења).
Г. Сценски израз и сарадња са корепетитором/инструмент. (улаз/наклон, контакт са публиком, координација са инструментом)	Зрела сценска присутност; сигуран улаз/знак; активно слушање и усаглашавање темпа/пауза/каденци са корепетитором. У интерпретацији се појављују знаци уметничке зрелости, у оквирима школског развоја. Сценски наступи су сигурни, са видљивом музикалношћу, контролом гласа, стилском свешћу и креативношћу.
Д. Радне навике и континуитет (редовно вежбање, припрема, примена препорука)	Конзистентна припрема; самосталан рад видљив у напредовању; препоруке имплементира од часа до часа; евиденција (снимци/дневник) уредна.

	<p>Показује иницијативу, редовно учествује на наступима, ради на себи и сарађује са наставником. Ученик показује континуирани напредак и развија вокалну технику примерену средњошколском нивоу. Успешно савладава основне и сложеније програмске задатке.</p> <p>Активно учествује у процесу самопроцене и рефлексije.</p>
Оцена - врло добар (4)	
<p>А. Техника, интонација и ритам (стабилност висине, прецизан ритам, дисање, повезивање)</p>	<p>Углавном стабилно; ситне осцилације на висинама/пасажима; без застајкивања.</p>
<p>Б. Музикалност и стил (фразирање, динамика, стилске карактеристике)</p>	<p>Добар осећај за динамику; повремено недовољно истакнуте кулминације; стил углавном јасан.</p>
<p>В. Дикција и текст (јасноћа и прецизност/тачност изговора, акценти)</p>	<p>Разумљиво са мањим артикулационим пропустима; текст углавном тачан.</p>
<p>Г. Сценски израз и сарадња са корепетитором/инструмент. (улаз/наклон, контакт са публиком, координација са инструментом)</p>	<p>Уверљив наступ; мање сценске/координационе несигурности.</p>
<p>Д. Радне навике и континуитет (редовно вежбање, припрема, примена препорука)</p>	<p>Добра припрема; мања кашњења; препоруке углавном примењене.</p> <p>Ученица/к углавном успешно савладава све програмске задатке, са ситним недостацима у техници или интерпретацији. Самосталност је на добром нивоу, али је повремено потребна подршка наставника.</p> <p>Наступи су углавном сигурни, али се повремено јављају техничке или музикалне несигурности.</p> <p>Однос према раду је одговоран, са мањим осцилацијама у мотивисаности.</p> <p>Редовно примењује педагошке препоруке и активно сарађује.</p>

Оцена – добар (3)	
А. Техника, интонација и ритам (стабилност висине, прецизан ритам, дисање, повезивање)	Повремене осцилације висине и ритма; потребне корекције даха/легата; могуће кратко застајкивање.
Б. Музикалност и стил (фразирање, динамика, стилске карактеристике)	Динамика претежно равна; фразе кратке или „исецкане“; стилски језик недовољно јасан.
В. Дикција и текст (јасноћа и прецизност/тачност изговора, акценти)	Нејасни поједини слогови/сугласници; 1–2 грешке у тексту.
Г. Сценски израз и сарадња са корепетитором/инструмент. (улаз/наклон, контакт са публиком, координација са инструментом)	Ограничен сценски контакт; повремена неусклађеност.
Д. Радне навике и континуитет (редовно вежбање, припрема, примена препорука)	Ограничен сценски контакт; повремена неусклађеност. Ученица/к испуњава основне програмске захтеве, али са видљивим несигурностима и потребом за чешћом подршком. Вокална техника, интерпретација и сценско држање захтевају додатно усмеравање. Ангажовање је променљиво; самосталност је ограничена. Постигнути напредак је мањи у односу на могућности и очекивања, али постоји основа за даљи развој.
Оцена – довољан (2)	
А. Техника, интонација и ритам (стабилност висине, прецизан ритам, дисање, повезивање)	Учестале интонативне грешке ритмичке нестабилности; извођење одрживо само уз већу подршку наставника/клавира.

Б. Музикалност и стил (фразирање, динамика, стилске карактеристике)	Недостаје контрола динамике и фразирања; музички ток се распада.
В. Дикција и текст (јасноћа и прецизност/тачност изговора, акценти)	Текст претежно неразумљив; чешће грешке и губљење речи.
Г. Сценски израз и сарадња са корепетитором/инструмент. (улаз/наклон, контакт са публиком, координација са инструментом)	Слаб сценски израз; често мимоилажење са пратњом.
Д. Радне навике и континуитет (редовно вежбање, припрема, примена препорука)	Минималан напредак; основне вештине нису довољно усвојене ни са подршком наставника. Програм је непотпуно савладан, наступи су несигурни, мотивација и радна етика су слаби. Потребна је стална педагошка интервенција, охрабрење и рад на основним компетенцијама.
Оцена - недовољан (1)	
А. Техника, интонација и ритам (стабилност висине, прецизан ритам, дисање, повезивање)	Не може да изведе композицију у целини.
Б. Музикалност и стил (фразирање, динамика, стилске карактеристике)	Одсуство музичког обликовања.
В. Дикција и текст (јасноћа и прецизност/тачност изговора, акценти)	Текст се не прати/не препознаје.
Г. Сценски израз и сарадња са корепетитором/инструмент. (улаз/наклон, контакт са публиком, координација са инструментом)	Наступ нефункционалан/прекинут

<p>Д. Радне навике и континуитет (редовно вежбање, припрема, примена препорука)</p>	<p>Ученица/к није испунио/ла основне захтеве програма, недостатак напредовања је евидентан упркос додатној подршци наставника.</p> <p>Вокална техника и извођачке вештине нису усвојене, не учествује у наступима, не показује заинтересованост, рад или мотивацију.</p> <p>Изостаје одзив на педагошке интервенције и индивидуализоване стратегије рада.</p>
---	---

Напомена:

Оцена недовољан (1) представља крајњу меру која се примењује тек након што су исцрпљене све педагошке стратегије подршке, индивидуализације и додатног рада. Уколико ученик ни уз интензивну помоћ и подршку не показује напредак у усвајању основних вештина, неопходно је у сарадњи са родитељима/старатељима размотрити смисленост даљег похађања музичке школе. Дуготрајно „заглављивање“ у настави која није у складу са потенцијалима и интересовањем ученика може изазвати фрустрацију, губитак самопоуздања и осећај неуспеха. Одговорност је наставника и школе да у таквој ситуацији благовремено саветују проналажење других области (спорт, фолклор, групно музицирање, друга уметност...) у којима ученик може остварити задовољство, успех и лични развој.

ПРЕДМЕТ: ЧИТАЊЕ СА ЛИСТА

(од првог до четвртог разреда средњег музичког образовања):

Предмет читање са листа у соло певању подразумева вежбање певања непознатог нотног текста одмах, без претходног учења, уз ослањање на музичко знање и технику. Циљ овог предмета је да ученик развије способност да :

- * Брзо препозна ноте, ритмове, тоналитет и ознаке у нотама
- * Одржи интонацију и ритмичку тачност без помоћи инструмента
- * „Предвиди“ музичку логику док пева
- * Развије музичку писменост и самосталност у раду на новим делима.

У оквиру соло певања, читање са листа је посебно важно јер певач у пракси стално наилази на нове деонице. Ако зна да чита са листа:

- Брже савладава програм
- Мање зависи од корепетитора или диригента
- Развија унутрашњи слух (да у глави чује ноте пре него што их отпева)

Ученици обично уче кроз краће мелодије прилагођене гласу, почињући од једноставних вокализа и старих мајстора (без много промена у тоналитету, једноставних ритмова), а затим прелазе на сложеније композиције (промена темпа, модулације, украси, дисонанце итд.)

Оцењивање у предмету читање са листа у оквиру соло певања дели се на **формативно** и **сумативно**, а разликују се по циљу и начину на који се прате резултати и напредак ученика.

Формативно оцењивање

- **Циљ:** Праћење напретка ученика, давање повратне информације и усмеравање даљег рада.
- **Како се спроводи:**
  - Наставник прати како ученик чита нове задатке с' листа
  - Указује на интонацијске и ритмичке грешке, дикцију и фразирање
  - Бодри ученика да развија музичку писменост, сигурност и брзину читања
  - Бележи континуирани напредак (колико се ученик ослања на нотни текст, како реагује на нове мелодије, колико му је потребно времена за прилагођавање).
- **Карактеристика:** Оцењивање је више описно него бројчано (коментари, сугестије, похвале, указивање на простор за побољшање)

Сумативно оцењивање (на крају одређеног периода – тромесечје, полугодиште, крај године)

- **Циљ:** Утврђивање постигнутог нивоа знања и вештина, давање завршне оцене.
- **Како се спроводи:**
  - Ученик добије задатак за читање с' листа (обично непозната мелодија, примерена нивоу)
  - Оцењује се тачност интонације, ритма, динамике и агогике, дикције
  - Прати се сигурност, континуитет и изражајност извођења
  - Оцена је бројчана и представња збир свих постигнућа током периода

Оцена сумира целокупан рад ученика и његов напредак у односу на почетни ниво.

Критеријуми оцењивања

Елементи оцењивања	Критеријуми
Оцена - одличан (5)	
А. Анализа дела кроз хармонију и музичке облике	Интонација стабилна у оквиру тоналитета; свест о тоналној функцији, ритам тачан; удах планиран.
Б. Музикалност и познавање стилова	Јасне фразе са логичним луковима; динамика разноврсна и контролисана; основне стилске норме препознатљиве.
В. Дикција и текст	Јасан изговор; правилни акценти; без текстуалних грешака (или тек ситне, без ремећења).
Д. Радне навике и континуитет (редовно вежбање, припрема, примена препорука)	Конзистентна припрема; самосталан рад видљив у напредовању; препоруке имплементира од часа до часа. Ученик показује значајан напредак у односу на почетно стање. Ученик је усвојио и примењује основне анализе (тоналитет, темпо, дикција, интонација) у складу са узрастом и програмом. Самостално или уз минималну подршку наставника чита програм. Интерпретира композицију са сигурношћу, музикалношћу и изражајношћу која одговара развојном добу. Показује ангажовање, редовност, истрајност и активан је на часовима. Примењује добијене педагошке савете и отворено учи из повратних информација. - остварује изузетно висок степен напретка у савладавању задатог плана и програма на основу задатих исхода и у

	<p>потпуности самостално извршава сложене радне задатке, као и већину захтева са напредног нивоа посебних стандарда постигнућа, односно захтева који су одређени образовним планом и прилагођеним стандардима постигнућа, уз веома висок степен ангажовања,</p> <p>- континуирано показује заинтересованост и одговорност према сопственом процесу учења, уважавања препоруке за напредовање и реализује их.</p>
--	--

Оцена - врло добар (4)

А. Анализа дела кроз хармонију и музичке облике	Углавном стабилно; ситне осцилације у интонацији; без застајкивања.
Б. Музикалност и познавање стилова	Добар осећај за динамику; повремено недовољно уобличене фразе; стил углавном јасан.
В. Дикција и текст	Разумљиво са мањим артикулационим пропустима; текст углавном тачан.
Д. Радне навике и континуитет (редовно вежбање, припрема, примена препорука)	<p>Добра припрема; мања кашњења; препоруке углавном примењене.</p> <p>Ученик напредује и показује усвајање већине програмских захтева.</p> <p>Влада програмским садржајем, мада је повремено потребна подршка наставника за одређене елементе (интонација, ритам, артикулација).</p> <p>Програм изводи са сигурношћу, али уз ситне несигурности.</p> <p>Ангажовање и редовност су на солидном нивоу, мада постоје периоди слабије мотивације.</p> <p>Примењује савете и напредује уз вођење наставника.</p> <p>- остварује значајан степен напредка у савладавању програма предмета на основу задатих исхода и у потпуности, самостално, испуњавања захтеве, као и део захтева са напредног нивоа посебних стандарда постигнућа, односно захтева који су одређени индивидуалним образовним планом и прилагођеним стандардима постигнућа, уз висок степен ангажовања,</p> <p>- показује заинтересованост према сопственом процесу учења, уважавања препоруке за напредовање и већином их реализује.</p>

Оцена - добар (3)

А. Анализа дела кроз хармонију и музичке облике	Повремене осцилације музичког текста и ритма; потребне корекције дикције; могуће кратко застајкивање.
Б. Музикалност и познавање стилова	Динамика претежно равна; фразе кратке или „исецкане“; стилски језик недовољно јасан.

В. Дикција и текст	Нејасни поједини слогови/сугласници; 1–2 грешке у тексту.
Д. Радне навике и континуитет (редовно вежбање, припрема, примена препорука)	Непостојан рад; напредак спорији; препоруке делимично спроведене.
Оцена – довољан (2)	
А. Анализа дела кроз хармонију и музичке облике	Учестале интонативне грешке, ритмичке нестабилности; извођење одрживо само уз већу подршку наставника/клавира.
Б. Музикалност и познавање стилова	Недостаје контрола динамике и фразирања; музички ток се распада.
В. Дикција и текст	Текст претежно неразумљив; чешће грешке и губљење речи.
Д. Радне навике и континуитет (редовно вежбање, припрема, примена препорука)	<p>Рад недовољан; потребна стална мотивација и надзор. Минималан напредак у односу на почетно стање. Основне вештине примењује само уз сталну подршку наставника.</p> <p>Програм није савладан у целини, анализе су несигурне или изостаје ангажовања.</p> <p>Потребно је додатно охрабрење, мотивација и више рада на основним елементима.</p> <ul style="list-style-type: none"> - остварује минималан напредак у савладавању програма предмета и испуњавања уз помоћ наставника захтеве који су утврђени у већем делу основног нивоа постигнућа, односно захтеве који су одређени индивидуалним образовним планом и прилагођеним стандардима постигнућа и ангажовање ученика, - повремено показује заинтересованост за сопствени процес учења, а препоруке за даље напредовање реализује уз стално праћење.
Оцена – недовољан (1)	
А. Анализа дела кроз хармонију и музичке облике	Не може да изведе композицију у целини.
Б. Музикалност и познавање стилова	Одсуство музичког обликовања.
В. Дикција и текст	Текст се не прати/не препознаје.

<p>Д. Радне навике и континуитет (редовно вежбање, припрема, примена препорука)</p>	<p>Одсуство припреме и континуитета. Ученик не показује напредак у односу на почетно стање, упркос свим предузетим педагошким мерама и додатној подршци. Основне читања са листа нису усвојене ни уз стално вођење наставника. Не учествује у настави, одбија сарадњу, не долази на часове. Изостаје мотивација и рад, не испуњава задатке и не реагује на педагошку подршку. Не испуњава критеријуме за оцену довољан (2) и не показује заинтересованост за сопствени процес учења, нити напредак.</p>
---	--

Напомена:

Оцена недовољан (1) у средњој музичкој школи такође представља крајњу меру. Ако ученик ни уз додатну подршку и индивидуализацију не показује напредак, потребно је на време, у сарадњи са родитељима, размотрити смисао даљег школовања у овом усмерењу и могућности за проналажење других активности које више одговарају потенцијалима, интересовању и добробити ученика.